

PRESUDA SUDA

3. prosinca 1992.(*)

„Tužba za poništenje Odluke Komisije kojom se odbija dodjela potpore iz EFSJP-a na temelju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 355/77 – Povlačenje pozitivnog mišljenja dotične države članice – Zahtjev za naknadu štete”

U predmetu C-97/91,

Oleificio Borelli SpA, društvo osnovano u skladu s talijanskim pravom, sa sjedištem u Pontedassiu, Imperia, koje zastupa Maria Luisa Sarni Florino, iz odvjetničke komore u Genovi, s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg, u odvjetničkom uredu Ernsta Arendta, 8-10 Rue Matthias Hardt,

tužitelj,

protiv

Komisije Europskih zajednica, koju zastupa Eugenio De March, pravni savjetnik, u svojstvu agenta, uz asistenciju Giusepea Marchesinija, odvjetnika s pravom zastupanja pred Corte di Cassazione (Kasacijski sud), s izabranom adresom za dostavu u Luxembourg u uredu Roberta Haydera, člana pravne službe, Wagner Centre, Kirchberg,

tuženika,

povodom, najprije, tužbe za poništenje odluke Komisije, koja je dopisom br. 69915 od 21. prosinca 1990. obavijestila društvo Oleificio Borelli SpA da ne može odobriti njegov zahtjev za dodjelu potpore iz komponente za smjernice Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi, za financijsku godinu 1990., na temelju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 355/77 od 15. veljače 1977. o zajedničkim mjerama za poboljšanje uvjeta pod kojim se prerađuju i stavljaju na tržište poljoprivredni proizvodi (SL 1977 L 51, str. 1.), i za poništenje svih postupovnih mjera koje su dovele do te odluke te, podredno, da se Komisiji i/ili regiji Liguriji naloži nadoknada štete koju je prouzročio tuženik,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: G. C. Rodríguez Iglesias, predsjednik vijeća, M. Zuleeg, R. Joliet, J. C. Moitinho de Almeida i D. A. O. Edward, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Darmon,

tajnik: D. Triantafyllou, administrator,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena očitovanja stranaka na raspravi održanoj 14. svibnja 1992.,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 9. lipnja 1992.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Tužbom podnesenom tajništvu suda 18. ožujka 1991., društvo Oleificio Borelli SpA (dalje u tekstu: tužitelj) pokrenulo je postupak na temelju drugog stavka članka 173., članka 178. i drugog stavka članka 215. Ugovora o EEZ-u najprije za poništenje odluke Komisije, koja je to društvo dopisom br. 69915 od 21. prosinca 1990. obavijestila da ne može odobriti njegov zahtjev za dodjelu potpore iz komponente za smjernice Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (dalje u tekstu: EFSJP), podnesen za financijsku godinu 1990., na temelju Uredbe Vijeća (EEZ) br. 355/77 od 15. veljače 1977. o zajedničkim mjerama za poboljšanje uvjeta pod kojim se prerađuju i stavljaju na tržište poljoprivredni proizvodi (SL 1977 L 51, str. 1.), i za poništenje svih postupovnih mjera koje su dovele do te odluke te, podredno, da se Komisiji i/ili regiji Liguriji naloži nadoknada štete koju je prouzročio tuženik.
- 2 Iz spisa proizlazi da je tužitelj 16. prosinca 1988. podnio Komisiji preko talijanske vlade zahtjev na temelju Uredbe br. 355/77 za dodjelu potpore iz komponente za smjernice EFSJP-a za izgradnju uljare u Pontedassiju (Imperia). Na temelju tog zahtjeva, koji je tada dobio pozitivno mišljenje regije Ligurije, nije bilo moguće dodijeliti potporu iz EFSJP-a u 1989. godini, jer je broj zahtjeva znatno prelazio raspoložive financijske resurse i zbog toga što se, uzimajući u obzir važeće izborne kriterije, zahtjev nije mogao ocijeniti kao prioritetan. U skladu s člankom 21. Uredbe br. 355/77, talijanska administracija je zahtjev tužitelja prenijela u financijsku godinu 1990.
- 3 Dopisom od 19. siječnja 1990. talijanska tijela obavijestila su Komisiju da je regionalno vijeće Ligurije izdalo negativno mišljenje (br. 109) 18. siječnja 1990. u pogledu zahtjeva za dodjelu potpore koji je podnio tužitelj.
- 4 Dopisom br. 69915 od 21. prosinca 1990. Glavne uprave za poljoprivredu (dalje u tekstu: pobijana odluka) Komisija je obavijestila tužitelja da njegov projekt ne može biti predmet postupka za dodjelu potpore, jer, uzimajući u obzir gore navedeno negativno mišljenje, nisu ispunjeni uvjeti iz trećeg stavka članka 13. Uredbe br. 355/77.
- 5 Odlukom od 25. veljače 1992. Sud se proglasio nenadležnim za odlučivanje o tužbi u dijelu koji se odnosi na regiju Liguriju i na poništenje nacionalnih postupovnih akata koji su doveli do odluke Komisije.
- 6 Za potpuniji prikaz činjenica u glavnom postupku, tijeka postupka i pisanih očitovanja podnesenih Sudu upućuje se na izvještaj za raspravu. Ti dijelovi spisa u nastavku se

spominju ili razmatraju samo u mjeri u kojoj je to potrebno za obrazloženje odluke Suda.

O zahtjevu za poništenje

- 7 Tužitelj navodi da je pobijana odluka nezakonita, jer je nezakonito negativno mišljenje regije Ligurije, na temelju kojeg je bila donesena ta odluka. Smatra da je mišljenje doneseno u suprotnosti s člankom 9. Uredbe br. 355/77 zbog toga što je regija Ligurija pogrešno ocijenila ugovore o nabavi zaključene s proizvođačima, koje je tužitelj priložio uz zahtjev za potporu. To mišljenje također predstavlja zloupotrebu ovlasti, jer se obrazloženje na kojem se temelji razlikuje od razloga koji su doveli do njegovog donošenja.
- 8 Tužitelj smatra da ako nezakonitost mišljenja regionalnog vijeća Ligurije ne bi imala nikakvih posljedica na valjanost pobijane odluke, bila bi lišena bilo kakve sudske zaštite, jer je mišljenje pripremljeni akt koji se ne može osporavati prema talijanskom pravu.
- 9 Potrebno je istaknuti da u okviru tužbe podnesene na temelju članka 173. Ugovora Sud nije nadležan za odlučivanje o zakonitosti akta koji je donijelo nacionalno tijelo.
- 10 Tu konstataciju ne može izmijeniti činjenica da je dotični akt dio postupka donošenja odluka u Zajednici, jer iz podjele nadležnosti između nacionalnih tijela i institucija Zajednice u dotičnom području jasno proizlazi da akt koji je donijelo nacionalno tijelo obavezuje tijelo Zajednice koje donosi odluke i stoga određuje sadržaj odluke Zajednice koja se donosi.
- 11 To je slučaj kad nadležno nacionalno tijelo izda negativno mišljenje o zahtjevu za potporu iz EFSJP-a. Iz članka 13. stavka 3. Uredbe br. 355/77 proizlazi da projekt može dobiti potporu iz EFSJP-a samo ako dobije pozitivno mišljenje države članice na čijem teritoriju će se provoditi i posljedično, ako je mišljenje negativno, Komisija ne može nastaviti postupak ispitivanja projekta u skladu s pravilima koja su utvrđena u toj uredbi, niti *a fortiori* nadzirati zakonitost tako donesenog mišljenja.
- 12 U tim okolnostima, eventualne nepravilnosti u tom mišljenju ne mogu u niti jednom slučaju utjecati na valjanost odluke kojom je Komisija odbila zahtijevanu potporu.
- 13 U skladu s tim nacionalni sudovi moraju nakon što su dobili prethodnu odluku od Suda odlučiti, ako je potrebno o zakonitosti dotičnog nacionalnog akta pod istim uvjetima nadzora kao što su oni koji vrijede za bilo koji konačni akt koji donese isto nacionalno tijelo, a koji može štetno utjecati na treće osobe i, posljedično, smatrati tužbu podnesenu u tu svrhu dopuštenom, čak i ako unutarnja postupovna pravila to ne dopuštaju u takvom slučaju.
- 14 Kao što je Sud naveo konkretno u presudama od 15. svibnja 1986., Johnston, 222/84, Zb., str. 1651., t. 18., i od 15. listopada 1987., Heylens, 222/86, Zb., str. 4097., t. 14., zahtjev sudskog nadzora nad svim odlukama nacionalnog tijela predstavlja opće načelo prava Zajednice koje proizlazi iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članicama i sadržano je u člancima 6. i 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

- 15 S obzirom da je mišljenje države članice na čijem državnom području se mora provesti projekt dio postupka koji dovodi do donošenja odluke Zajednice, ta država članica mora poštovati gore navedeni zahtjev sudskog nadzora.
- 16 Konačno, tužitelj u replici navodi kao novi tužbeni razlog povredu i pogrešnu primjenu članka 13. i 21. Uredbe br. 355/77 na temelju činjenica za koje tvrdi da ih je saznao tek u toku postupka.
- 17 U tom pogledu tužitelj navodi da pri pokretanju tužbe nije znao da negativno mišljenje od 18. siječnja 1990. nije bilo doneseno pri kraju procjene zahtjeva za potporu, već kad je projekt prenesen u financijsku godinu 1990. Prema mišljenju tužitelja niti jedna odredba Uredbe br. 355/77 u toj fazi postupka ne predviđa donošenje novog mišljenja o zahtjevu za dodjelu potpore. Slijedom toga Komisija nije smjela uzimati u obzir mišljenje dano u 1990. godini kao uvjet za provedbu postupka iz članka 21. te uredbe.
- 18 Potrebno je navesti da se u suprotnosti s tvrdnjama tužitelja negativno mišljenje odnosi na zahtjev za potporu, a ne na prijenos projekta u financijsku godinu 1990. U tim okolnostima tužbeni razlog na koji se tužitelj poziva nije rezultat nove činjenice u postupku, već pogrešnog tumačenja negativnog mišljenja i članka 13. i 21. Uredbe br. 355/77 i na taj tužbeni razlog se tužitelj mogao pozivati u zahtjevu u skladu s člankom 38. stavkom 1. točkom (c) Poslovnika. Zato ga se ne može smatrati novim tužbenim razlogom u smislu članka 42. stavka 2. Poslovnika.
- 19 Stoga je taj tužbeni razlog potrebno odbaciti i slijedom toga potrebno je u cijelosti odbaciti zahtjeve za poništenje.

Zahtjevi koji se odnose na izvanugovornu odgovornost

- 20 Valja istaknuti da je prema člancima 178. i 215. Ugovora Sud nadležan samo za odlučivanje o nadoknadi štete koju su prouzročile institucije Zajednice ili njezini službenici pri izvršavanju svojih dužnosti. Nesporno je u ovom slučaju da navodna šteta proizlazi iz akta koji su donijela nacionalna tijela.
- 21 Tvrdnje kojima je cilj utvrditi odgovornost Zajednice i slijedom toga tužbu u cijelosti valja odbaciti.

Troškovi

- 22 U skladu s člankom 69. stavkom 2. Poslovnika svakoj stranci koja ne uspije u postupku nalaže se snošenje troškova. Budući da tužitelj nije uspio u postupku, valja mu naložiti snošenje troškova.

Slijedom navedenog,

SUD (peto vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Tužba se odbija;**

2. Tužitelju se nalaže snošenje troškova.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 3. prosinca 1992.

[Potpisi]

* Jezik postupka: talijanski

RADNI PRIJEVOD